

Klankbordgroep NER/ NG4R

(Vijfde (vierde) reguleringsperiode regionale netbeheerders elektriciteit (gas))

Notulen openingsvergadering op 7 juli 2009, 14-17 uur, NMa (Muzentoren, Wijnhaven 24, Den Haag)

22 juli 2009

Agenda

1. Opening
2. Proces/planning
3. Overzicht reguleringsystematiek
4. Q-factor elektriciteit
5. Rondvraag
6. Afsluiting

Aanwezig

- mw. Krijger, dhr. Schepens - Obragas (mede namens NRE en Haarlemmermeer)
- dhr. Engbers, dhr. Leijendekkers, dhr. Vogelzang- Cogas
- dhr. Nieuwenhuysen - Netbeheer Nederland
- dhr. van Scheijndel, dhr. van Vliet - Westland
- dhr. Corton, dhr. Hooykaas – Liander
- dhr. Pittau – Rendo
- dhr. van der Bie, dhr. Duisenberg – Stedin
- dhr. Roovers – Intergas
- dhr. Blommaert, dhr. de Jaeger, dhr. van de Pas – Enexis (mede namens Zebra)
- dhr. Jbbse, dhr. de Groot – DNWB
- mw. Bruens - TenneT
- dhr. Odijk (voorzitter KBG), dhr. Postema, mw. van Dijk, dhr. Spee, mw. Buys - Energiekamer (hierna: EK)

Verslag

1. Opening

De EK heet de deelnemers welkom.

2. Proces/planning

De EK ligt het proces en de planning van de voorbereiding van de volgende reguleringsperioden toe.

Liander vraagt hoe de planning en het proces van het nieuwe methodebesluit voor TenneT eruit ziet. De EK merkt op dat het methodebesluit voor TenneT een separaat traject is.

Cogas vraagt of de sheets toegestuurd zullen worden. De EK antwoordt dat de sheets en de notulen op de website van de EK geplaatst worden.

De EK stelt dat de kern van de reguleringsystematiek gehandhaafd blijft. Wel is er sprake van “regulier” onderhoud en breidt het domein van de methodiek zich uit met enkele onderwerpen.

Rendo merkt op dat de aansluitvergoeding voor elektriciteit herzien moet worden in verband een recente uitspraak van het CBb. De EK geeft aan de gevolgen van de uitspraak thans te onderzoeken.

De EK merkt op dat enkele lopende ontwikkelingen een impact kunnen hebben op het methodebesluit. Netbeheer Nederland stelt voor dat de ontwikkelingen die bijna zeker zijn eerder besproken kunnen worden. De EK antwoordt dat het de ontwikkelingen monitort, maar dat de EK zich niet kan baseren op speculaties en dat de behandeling van de gevolgen voor de methodebesluiten pas zinvol is zodra de werking en inwerkingtreding van de betreffende wet- of regelgeving c.q. onderzoeksresultaten vrijwel zeker zijn. Voor geen enkele van genoemde ontwikkelingen is dat thans het geval. Daarnaast worden de netbeheerders via separate trajecten reeds actief betrokken bij het investeringsonderzoek en het onderzoek naar de aansluitdichtheid.

De EK merkt op dat netbeheerders onderwerpen voor de klankbordgroep kunnen aandragen. Tijdens de volgende klankbordgroepbijeenkomst zal een overzicht van de ingediende onderwerpen worden besproken.

De EK spreekt het voornemen uit om de dataverzoeken te combineren als dat mogelijk is. Rendo vraagt of een accountantsverklaring aangeleverd moet worden. De EK antwoordt dat dit waarschijnlijk zo is. Intergas geeft aan dat als een accountantsverklaring voor de data voor gasaansluitingen nodig is, zij dit graag voor 2 september vernemen. De EK spreekt de intentie uit dit zo snel mogelijk te laten weten.

Liander vraagt of de productiviteitsdata 2009 zullen worden opgenomen. De EK antwoordt dat daar nog niet over is beslist.

Liander geeft aan dat consultatie bij het onderwerp Extra Hoge Druk (EHD) niet beperkt mag zijn tot de netbeheerders die EHD netten beheren, aangezien EHD via de vaststelling van de maatstaf alle netbeheerders raakt. De EK geeft aan nu eerst met de drie netbeheerders die EHD-netten beheren (Zebra, Enexis en DNWB) de feiten te onderzoeken en een aanpak te formuleren. Daarna zal de EK de resultaten bespreken met de klankbordgroep.

Enexis geeft aan alle majeure onderwerpen te willen bespreken in de klankbordgroep. De EK spreekt de intentie uit om dit te doen. Ook geeft de EK aan dat na de ontvangst van de zienswijzen van de netbeheerders op de ontwerp-methodebesluiten de EK zal beoordelen of nieuwe klankbordgroepbijeenkomst(en) zijn vereist.

Westland vraagt wanneer de DCO problematiek besproken gaat worden. De EK geeft aan dat te zullen doen in de klankbordgroep en zal zo spoedig mogelijk aangeven wanneer dit zal gebeuren.

Obragas geeft aan dat het constructief is om voor het ontwerp-methodebesluit een gezamenlijke sessie met de klantencontactgroep te houden. De EK staat hier positief tegenover en geeft aan dit te zullen voorleggen aan de klantencontactgroep.

3. Overzicht reguleringssystematiek

De EK geeft een korte uiteenzetting van de huidige reguleringssystematiek.

De EK geeft aan dat de uitgangspunten op hoofdlijnen gelijk zijn gebleven aan die van de voorgaande reguleringsperiode (NG3R, NE4R). Op deze hoofdlijnen is geen beroep aangetekend in het beroep tegen het methodebesluit NG3R.

Rendo vraagt of de definitie van output aangepast zal worden. De EK geeft aan dat output op ongewijzigde manier in de methode wordt meegenomen, maar dat de invulling van het begrip output nog niet vaststaat. Enexis stelt dat dit speelt als gevolg van de invoering van capaciteitstarief. Liander stelt dat onder prestatie ook factoren als marktfacilitatie kunnen vallen. De EK verzoekt Enexis en Liander om deze specifieke onderwerpen aan te leveren voor bespreking door de klankbordgroep.

De EK licht toe dat, omdat nu nog niet zeker is welke jaren worden gehanteerd voor de nieuwe reguleringsperiode, in het gepresenteerde voorbeeld gebruik wordt gemaakt van de jaren voor de reguleringsperiode van NG3R en NE4R.

Liander merkt op dat de productiviteitsverandering 2004-2005 wordt doorgetrokken naar 2010. Volgens Liander heeft de EK over toekomstige reguleringsaspecten meer kennis dan alleen de gerealiseerde data. Zo hangt het eindpunt van de regionale netbeheerders samen met de regulering van TenneT. Sommige kosten zijn volgens Liander niet beïnvloedbaar, zoals de inkoopkosten van transport. Liander stelt dat de kosten zullen stijgen en het verleden niet representatief is. De EK geeft aan het verleden als beste schatter voor de productiviteitsverandering te zien. Dit standpunt is niet veranderd.

Stedin stelt dat de meest recente gegevens meegenomen dienen te worden.

Liander stelt dat er een plausibiliteitstoets op de uitkomsten van de regulering gedaan moet worden. Volgens Liander zijn netbeheerders alleen in staat om efficiencyverbeteringen op OPEX en/of door groei te behalen.

Rendo geeft aan dat de EK nacalculatie kan overwegen.

4. Q-factor elektriciteit

Voordat de q-factor elektriciteit wordt besproken geeft de EK aan het voornemen te hebben om de q-factor voor gas te implementeren. Cogas merkt daarbij op dat het niet wenselijk is om prikkels op veiligheid te introduceren.

De EK licht haar voornemens toe omtrent de q-factor elektriciteit a.d.v.h. het informatiedocument dat de EK de deelnemers heeft toegestuurd als bijlage bij de agenda.

De EK geeft aan dat de huidige indicator een stelsel is van de factoren frequentie en duur en dat de EK het voornemen heeft om deze apart te gaan beschouwen.

Liander geeft aan dat verschillende regelgevingen een rol spelen bij kwaliteit. Het is een afweging aan welke knop je wilt draaien. De consument ziet bijvoorbeeld meer van de compensatievergoeding dan van de q-factor. Ook dient de waardering getoetst te worden bij klanten. De EK reageert dat in het investeringsonderzoek de prikkel die van de q-factor uitgaat wordt onderzocht. De EK heeft expertise ingehuurd om de waardering van storingsminuten een update te geven.

Liander geeft aan dat verschillende netvlakken een andere aard van de storingsduur kennen. Fendo vraagt of er een verschillende q-factor gaat gelden voor verschillende netvlakken. De EK antwoordt dat er één q-factor zal gelden.

Westland vraagt waarom HS-netten ook meegenomen worden. De EK is voornemens de q-factor op alle netten van regionale netbeheerders toe te passen.

Liander stelt dat voor TenneT ook een q-factor zou moeten gaan gelden om een prikkel te introduceren.

Liander stelt dat de vergelijking van storingsminuten niet vertekend mag worden doordat netbeheerders verschillende spanningsniveaus beheren.

Verschiede netbeheerders geven aan dat de q-factor geen prikkel geeft om de kwaliteit te verhogen. Als redenen dragen zij aan een veranderend reguleringskader, afhankelijkheid van oude netconfiguratie/beleid, de reeds bestaande ambitie en inspanningen om uitval te beperken en invloeden van derden. Liander geeft aan dat de q-factor een verrekening is van een kwaliteitsprestatie uit het verleden die niet meer beïnvloed kan worden. De EK geeft aan dat de impact van de q-factor meegenomen wordt door het investeringsonderzoek dat de EK thans uitvoert en dat het uitgangspunt voor de huidige discussie is dat de prikkel wel bestaat.

Stedin is benieuwd hoe grootverbruikers storingsminuten zullen waarderen. Ingediende schadeclaims omvatten wel alle kosten, maar komen niet terug in bijvoorbeeld investeringen die zij doen in back-up faciliteiten.

Cogas geeft aan dat met het introduceren van prikkels op geplande storingsinvesteringen worden tegengehouden. Zo worden netbeheerders gestraft voor vervanging. De EK herhaalt dat de impact van de q-factor meegenomen wordt door het investeringsonderzoek en dat de EK expertise heeft ingehuurd om o.a. hier naar te kijken. Liander geeft aan dat een prikkel op de duur van het geplande onderhoud het risico in zich draagt dat de veiligheid van het onderhoud kan verminderen.

Enexis en Liander stellen dat de prikkel uit de q-factorregulering niet komt van het absolute aantal storingsminuten, maar dat de prikkel uitsluitend komt vanuit de waardering per storingsminuut (€ 0,22/ minuut). De EK zal deze informatie meenemen bij het investeringsonderzoek en geeft aan dat de norm wel direct de inkomsten vanuit de q-factor beïnvloed.

Liander is van mening dat het beter is om fluctuaties van de norm over de tijd te voorkomen en dat daarom dezelfde periode gehanteerd dient te worden voor de meting van de prestatie en voor de norm. Stedin voegt hier aan toe dat de tijd tussen het begin van de normperiode en het einde van de reguleringsperiode te lang wordt. De EK licht haar voornemen toe om de norm te baseren op een eerdere periode door aan te geven dat daarmee de norm vooraf bekend is bij de netbeheerders.

Liander en OBRAGAS geven aan dat er een weeffout zit in de huidige methode van de q-factor. Liander meldt dat dit wordt behandeld in haar beroep. OBRAGAS onderbouwt dit met een rekenvoorbeeld:

Periode:	1	2
A. Storingsminuten netbeheerder N:	10	10 (min.)
B. Sectorgemiddelde storingsminuten (norm)	20	15 (min.)
C. Prestatie netbeheerder N (B-A)	10	5 (min.)
D. Eenheidswaardering prestatie	50	50 (€/min.)
E. Verwachte resultaat voor N uit q-factor (C* D)	500	250 (€)
F. Werkelijke resultaat voor N uit q-factor (*)	500	-250 (€)

(*) Het werkelijke resultaat in periode 2 is -250, omdat de prestatie wordt vergeleken met het resultaat uit de voorgaande periode (dus 250-500).

Er ontstaat wat verwarring in de klankbordgroep over dit voorbeeld en de EK verzoekt Liander en OBRAGAS hun bevindingen schriftelijk naar de EK te sturen.

Ten aanzien van onder/bovenliggende netbeheerders stelt Rendo dat de correctie dient ter voorkoming van dubbeltellingen. Liander en Rendo geven aan dat onderzoek naar alle koppelingen met het HS-net uitgevoerd zou moeten worden om een verhouding boven- en onderliggende netten vast te stellen en zo dubbeltellingen te voorkomen. Voorts stellen zij dat afgewogen moet worden of het uitvoeren van dit onderzoek wel de moeite waard is. Stedin geeft aan dat de koppeling met het HS-net wordt opgelost door de overdracht van de HS-netten.

Ten aanzien van de weging van huishoudens t.o.v. MKB-bedrijven stelt Cogas dat het hier niet een rapport van EnergieNed betreft, maar van Netbeheer Nederland.

Stedin suggereert tijdens de discussie dat de begrenzing voortkomt uit regelgeving. De EK ontkent dit en geeft aan dat dit een keuze is van de EK in samenspraak met de sector. Voorts geeft de EK aan dat deze keuze heroverwogen kan worden als de resultaten van het investeringsonderzoek daartoe aanleiding geven.

Ten aanzien van door de netbeheerders aangeleverde data geeft Liander aan dat deze niet betrouwbaar zijn. Cogas deelt mee dat er een proces loopt om de betrouwbaarheid

en vergelijkbaarheid van data tussen netbeheerders onderling te verbeteren. In deze nieuwe vorm zijn de data vanaf 2010 beschikbaar. De EK gaat ervan uit dat de data die worden aangeleverd correct zijn.

Rendo merkt op dat door het aanpassen van de q-factor de systematiek weliswaar correcter en evenwichter kan worden, maar dat het tegelijkertijd ook complexer wordt en dat de administratieve lasten voor de netbeheerders zullen toenemen.

5. Rondvraag

Liander verzoekt de stukken ter bespreking in de klankbordgroep graag ruim van tevoren te ontvangen, net als nu gedaan met de q-factor E. De EK spreekt de intentie uit om dit te blijven doen.

6. Afsluiting

De EK sluit de vergadering.